

PÄÄSTJA ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA

Sihtrühm:	keskharidusega isikud
Õppevorm:	statsionaarne koolipõhine

I. PÕHIÕPINGUTE MOODULID

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht	
1	Päästeteenistuse töökorraldus			12 EKAP (T – 138, P – 102, IS - 72)	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised, oskused ja hoiakud kutsestandardis sätestatud päästja töövaldkonda läbivates ja erialastes tööosades päästesündmuse lahendamiseks või selle tagajärgede leevendamiseks.					
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.					
Teemad					
1. Päästeala organisatsioon ja kultuur (T – 20, IS – 6)					
2. Arvutiõpetus (T – 20, IS – 6)					
3. Tööohutus ja kehaliste võimete arendamine (T – 22, P – 18, IS – 12)					
4. Päästetehnika (T – 22, P – 78, IS – 30)					
5. Päästeala ennetustöö (T – 54, S – 6, IS - 18)					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteerium Õpilane:	Õppe- meetodid	Hindamis- meetodid ja hindamis- ülesanded	Mooduli alateemad	Maht
1.1.Päästeala organisatsioon ja kultuur					1 EKAP
- teab päästeorganisatsiooni struktuuri, ajalugu ja ülesandeid ning tööalase karjääri võimalusi; - mõistab kutseala käitumisnorme ning päästetöö valdkonda	- kirjeldab Päästeameti struktuuri eristades administratiivset ja operatiivteenistuslikku; - nimetab päästeala kutsestandardeid ning kirjeldab nende loogilist järgnevust; - järgib kutseala käitumisnorme ning päästetöö valdkonda reguleerivaid õigusakte.	Loeng	- Kirjalik töö, - kaasuse lahendamine.	- SKA päästekolledži töö- ja õppetöö, sh praktika korraldus; - SKA põhiväärtused; - Päästeteenistuja, kadeti vorm ja selle kandmine; - Päästeameti struktuur, päästeteenistuse ajalugu ja kujunemine.	

reguleerivaid õigusakte.				- päästeasutuse administratiivne ja operatiivteenistuslik struktuur; - Päästeameti teenused; - Päästeameti põhiväärtused, sümbolid ja organisatsioonikultuur; - päästeala kutsestandardid ja karjäärivõimalused; - avaliku teenistuse eetika, Päästeteenistuja eetikakoodeks; - päästetöö valdkonda reguleerivad põhilised õigusaktid (Päästeseadus, päästeteenistuse seadus).	
1.2.Arvutiõpetus					1 EKAP
- loob ja vormistab dokumendi tekstitöötlustarkvaras vastavalt Sisekaitseakadeemia üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile; - kasutab iseseisvalt arvutit, haldab failisüsteeme ja kasutab erinevaid otsingumootoreid.	- kasutab päästeala arvutiprogramme; - vormistab iseseisvalt kirjalikke töid vastavalt juhendile; - kasutab erinevaid veebibrausereid, otsingumootoreid, järjehoidjaid info otsimiseks; - saadab ja võtab vastu e-kirju, oskab lisada kirjale faile ja kaustu.	- Loeng; - töö arvutiga.	- tekstidokumendi vormistamine vastavalt SKA üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendile; - ülesannete lahendamine; - otsingu tulemusele tagasiside andmine.	- interneti otsingumootorite kasutamine; - seaduste ja õigusaktide otsing; - arvutist failide otsimine; - dokumendi loomine ja salvestamine; - failide nimetamine; - tekstitöötlus MS Word; - pealkirjade vormistamine; - sisukorra loomine; - taanded; - reavahe muutmine; - joondused; - lehekülgede nummerdus; - tabelid; - lehe suund; - kursiivkiri; - dokumendi läbivaatus; - muudatuste jälitus; - kommentaarid.	
1.3.Tööohutus ja kehaliste võimete arendamine					2 EKAP

- mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel ning hindab enda tööalast toimetulekut; - teab töökeskkonnas esineda võivaid ohutegureid ja nendest tuleneda võivat ohtu töötaja tervisele ning järgib töökeskkonnas tööohutusnõudeid; - teab ja järgib kutsetööks vajaliku füüsilise vormi saavutamise ja säilitamise põhimõtteid; - teab ja järgib treeningute läbiviimise ohutustehnikat.	- koostab loetelu ohuteguritest ja riskidest tulevase töökoha kohta ja kirjeldab nende vältimise võimalusi; - kirjeldab töötervishoiu ja tööohutuse korraldust päästeteenistuses; - kirjeldab tööandja ja töötaja kohustusi ning õigusi ohutu töökeskkonna tagamiseks; - kirjeldab, millistel juhtudel on tegu tööõnnetusega; - oskab käituda tööõnnetuse korral ja teab võimalikke tagatise seoses tervisekahjudega; - selgitab tervisekontrolli ning vaktsineerimise vajalikkust; - koostab ja täidab arendava treeningplaani suunitlusega kehaliste katsete sooritamisele vastavalt PÄA nõuetele; - sooritab kehalised katsed õige tehnikaga, mis annab harjutustele arendava mõju ning ei põhjusta ülekoormusvigastusi.	- Loeng; - praktiline töö.	- Kirjalik töö ohutu töökeskkonna tagamisest; - kirjalik töö (treeningu teoreetilised alused); - treeningplaani koostamine ja täitmine, - kehaliste katsete sooritamine õige tehnikaga.	Tööohutus: - töötervishoiu ja tööohutuse üldsätted, mõisted ja korraldus; - Eesti töökeskkonda reguleerivad põhilised õigusaktid. Töötervishoiu ja -ohutuse seadus (TTOS), PÄA õigusaktid; - Töötervishoiu ja tööohutuse korraldus päästeteenistuses; - Tööandja ja töötaja kohustused ja õigused ohutu töökeskkonna tagamiseks. Tööõnnetus: - Käitumine tööõnnetuse korral, hüvitised seoses tervisekahjudega tööõnnetuse tagajärjel; - tervisekontroll, vaktsineerimine. Riskid töökeskkonnas: - füüsilised ohutegurid; - keemilised ohutegurid; - füsioloogilised ohutegurid; - psühholoogilised ohutegurid; - isikukaitsevahendid. Tööõnnetused. Kehaliste võimete arendamine: - treeningute teoreetilised alused ja treeningute läbiviimise ohutustehnika; - vastupidavuse arendamine ja ohutustehnika; - jõu arendamine ja ohutustehnika; - ujumistehnikate õppimine ja ohutustehnika; - tuletõrjespordi alused; - tervisliku toitumise alused;	
--	--	---	--	---	--

				- treeningplaani koostamine; kehaliste võimete kontrollkatsed.	
1.4.Päästetehnika					5 EKAP
- kasutab tehniliselt korrektselt ja hoiab töökorras päästeteenistuses kasutatavat päästetehnikat ja varustust; - kontrollib ja hooldab päästevarustust ning tehnikat vastavalt kehtestatud juhenditele; - kasutab käsi- ja autoterminali informatsiooni edastamiseks.	- mõistab töövahendi töötamis- põhimõtet; - nimetab töövahendeid ning nende erinevaid koostisosasid ja hoolduse etappe; - sooritab praktilised harjutused etteantud aja jooksul tehniliselt korrektselt ja vastavalt kasutusjuhendile; - teab raadiosides kasutatavaid kutsungeid; - mõistab operatiivraadioside toimimise ja kasutamise põhimõtteid; - edastab infot vastavalt operatiivinfo edastamise korrale nii käsi- kui ka autoterminaliga.	- Loeng; - praktiline töö.	- Kirjalik töö; - kontroll- harjutused; - praktilisele tegevusele tagasiside andmine.	Päästetehnika: - kaitseriietus; - hingamisaparaat; - päästeautod; - tuletõrjeredelid; - käsitöövahendid; - tuletõrjearmatuur; - joatorud; - vahtkustutusseadmed; - tuletõrjevoolikud; - tuletõrjepumbad; - sisepõlemismootoriga töövahendid; - elektrilised töövahendid; - hüdraulilised töövahendid; - pneumaatilised töövahendid; - sõlmed. Operatiivraadioside: - pääste operatiivraadiosides kasutatavad kutsungid; - raadioside töörežiimid; - käsi- ja autoterminali kasutamine; - raadioside toimimise ja kasutamise põhimõtted; - operatiivinfo edastamine; - asukoha leidmine koordinaatide alusel.	
1.5.Päästeala ennetustöö					3 EKAP
- teeb ennetustööd päästja, tase 4 kutsetasemel.	- kirjeldab ennetusvaldkonna struktuuri, põhisuundasid ning eesmärgid; - saab aru ennetustöö osakonna ja ennetusbüroode funktsioonist, teab	- Loeng; - seminar.	Kirjaliku (veebipõhise) testi lahendamine.	Ennetusvaldkonna tutvustus: - eesmärgid, teenused, fookusteemad, tulemuste mõõtmine.	

	erinevate programmide sisu, õpiväljundeid ja erisusi; - kirjeldab, keda ja milliste meetoditega läbi teavitusprotsessi mõjutatakse; - selgitab kodunõustamise sihtrühma erisusi, oskab täita ankeeti ja nõustada klienti; - valib vastavalt sihtrühmale sobivad koolitusprogrammid ning metoodikad; - selgitab kliendisuhete ja meeskonnatöö olulisi aspekte, teab enda tugevusi ja nõrkusi; - kirjeldab tuleohutusega seotud ennetusvaldkonna põhitõdesid ja oskab luua seoseid igapäevaeluga; - kirjeldab eluhoonele kehtestatud tuleohutusnõudeid ja oskab neid ennetustöö protsessides kasutada; - kirjeldab veeohutusega seotud ennetusvaldkonna põhitõdesid ja oskab luua seoseid igapäevaeluga; - kirjeldab koduohutuse probleeme ja nende ennetamise võimalusi; - kirjeldab Eestis toimuda võivate hädaolukordade riske, elanikkonnakaitse korraldust ja asutuste ülesandeid; - oskab olla valmis elutähtsate teenuste katkestusteks ja tegutseda erinevates hädaolukordades.		Kodunõustamise harjutus: - eluruumi tuleohutus-alaste riskide hindamine.	Koolitusprotsess: - sihtrühmad, korraldus, tagasiside; - ülevaade programmidest ja koolitusvõtete praktika. Teavitusprotsess: - peamised kanalid, tuleohutusindeks; - ohutuspäevadel kasutatavad vahendid. Nõustamisprotsess: - eesmärk, sihtrühm, tegevused; - nõustamise läbiviimise alused; - muutuste esile kutsumine kliendis. Õppemeetodid: - sihtgrupipõhine lähenemine (lapsed, noored, täiskasvanud, eakad); - esinemise ja õpetamise abc. Suhtlemistehnika: - enesekehtestamine; - kontakti loomine kliendiga, kehakeel; - meeskonnatöö tähtsus ja iseärasused; - konflikti juhtimine; - toimetulek raske kliendiga. Tuleõnnetused: - tuleõnnetuste statistika; - tuleõnnetuste tekkepõhjused; - hukkunu profiil; - tulekahjude ennetamine; - tulekahju korral käitumine; - evakuatsioon. Tuleohutusnõuded:	
--	---	--	---	--	--

				- hoone sised ja välised tuleohutusnõuded vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Veeõnnetused: - veeõnnetuste statistika; - veeõnnetuste tekkepõhjused; - hukkunu profiil; - veeõnnetuste ennetamine; - ametkondade vaheline koostöö veeõnnetuste ennetamisel; - hooajaline veeohutus; - veeõnnetuse korral käitumine. Koduohutus: - mõisted ja statistika; - vigastussurmad ja nende ennetamine. Elanikkonnakaitse: - elanikkonnakaitse ajalugu ja põhimõtted; - elanikkonnakaitse süsteem Eestis; - erinevad hädaolukorrad Eestis ja võimalikud tagajärjed; - riski- ja kriisikommunikatsioon; - elutähtsad teenused; - hädaolukordades tegutsemine; - kodanikuühenduste roll turvalisuse tagamisel. Kodunõustamise praktiline harjutus: - eluruumi tuleohutusosalaste riskide hindamine.	
Iseseisev töö moodulis	Kirjalikuks tööks valmistumine, iseseisev harjutamine.				
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on aruteludes ja rühmatöodes osalemine ning iseseisvate tööde tähtaegne esitamine. Moodul loetakse läbituks, kui kõik moodulis ettenähtud suulised ja kirjalikud tööd, praktilised harjutused, analüüsid ja ülesanded on sooritatud vähemalt lävendi (75%) tasemel.				
Kasutatav õppekirjandus/	Päästeala organisatsioon ja kultuur: - Päästeseadus;				

õppematerjal	- Päästeteenistuse seadus; - Päästeteenistuja eetikakoodeks; - päästetöö valdkonda reguleerivad õigusaktid (Päästeseadus, päästeteenistuse seadus); - Päästeala kutsestandardid; - Päästeameti juhised ja regulatsioonid; - SKA juhised ja regulatsioonid; - õppejõu koostatud materjal. Arvutiõpetus: - Õppejõu koostatud materjal; - Järvet, S., jt. 2017. <i>Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. Tööohutus ja kehaliste võimete arendamine: - Töötervishoiu ja -ohutuse seadus; - Päästeameti juhised ja regulatsioonid; - Jalak, R. 2002. <i>Tervise treening</i>. M.H.Parker. - Jürimäe, J., Mäestu, J. 2011. <i>Treeninguõpetus</i>. Tartu Ülikooli Kirjastus. - Jalak, R., Lusmägi, P. 2011. <i>Liikumise ja spordi ABC</i>. Menu kirjastus. - Jalak, R., Lusmägi, P. 2011. <i>Liikumise ja spordi ABC II</i>. Menu kirjastus. - Töötervishoiu ja tööohutuse käsiraamat kutsekoolidele. Sotsiaalministeerium, 2012. - Tööohutuse ja töötervishoiu käsiraamat. 2014. TEN- TEAM OÜ - Õppejõu koostatud materjal. Päästetehnika: - Päästetehnika e-kursus Moodles; - Õppevideod; - Päästeameti juhised ja regulatsioonid; - Päästeala õigusaktid; - Suurkivi, T., Marvet, T. 2000. <i>Tuletõrjuja-päästja ABC</i>. MP Safety OÜ: AS Pakett. - Õppejõu koostatud materjal. Päästeala ennetustöö: - Luht, K. 2014. <i>Tule- ja uppumisõnnetuste ennetus</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Päästeameti juhised ja regulatsioonid: - veeohutus tegevuskava - tuleohutuse tegevuskava - elanikkonnakaitse tegevuskava - Õppejõu koostatud materjal.
---------------------	--

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht	
2	Päästetööd			19 EKAP (T – 128, P – 252, IS - 114)	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja oskused teha päästetööd, kaitsta inimeste tervist, elu, vara ja keskkonda ning abistada neid operatiivselt ja professionaalselt õnnetuste korral.					
Nõuded mooduli alustamiseks: positiivse tulemusega läbitud päästeteenistuse töökorralduse moodul.					
Teemad					
1. Tulekustutustööd (T – 60, P – 100, IS - 48)					
2. Tehnilised päästetööd (T – 24, P – 76, IS - 30)					
3. Ohtlikud ained (T – 12, P – 28, IS - 12)					
4. Elupäästev esmaabi päästetöödel (T – 32, P – 48, IS - 24)					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteerium Õpilane:	Õppe- meetodid	Hindamismeetodid ja hindamis- ülesanded	Mooduli alateemad	Maht
2.1 Tulekustutustööd					8 EKAP
- teab ehitise tuleohutusnõuded ja oskab kasutada tuleohutuspaigaldisi; - teeb tulekustutustöid päästeteenistuses kasutatava varustusega.	- selgitab ehitise tuleohutusnõudeid; - kasutab tuleohutuspaigaldisi sihipäraselt; - kirjeldab tulekahju arengut, sellega kaasnevaid ohufaktoreid (pistoleek, tagasitõmme, põlemisgaaside plahvatus) ja võimalusi nende vältimiseks; - lähtudes põlenguklassist valib õige esmakustutusvahendi ning käsitleb seda vastavalt kasutus- ja ohutusjuhendile tehniliselt korrektselt; - kirjeldab erinevaid suitsu ja põlemisgaaside eemaldamise meetodeid tulekahjudel; - kasutab tehniliselt korrektselt erinevaid töövahendeid suitsu ja põlemisgaaside eemaldamiseks; - valib eri hargnemis(t)eks õiged töövahendid ning teeb hargnemisi vastavalt korraldusele tehniliselt korrektselt ja ohutult;	- Loeng; - praktiline töö.	- Kirjalik töö; - demonstratsioon; - praktilisele tegevusele tagasiside andmine.	Tuleohutus ja tuleohutuse paigaldised: - tuleohutus- mõisted/nõuded; - tuletõkkeseptsioon; - evakuatsiooniteed ja -pääsud; - tuleohutuspaigaldised. Suitsutuulutus: - tulekahju liigid; - tulekahju alused; - tuldkustutavad ained ja esmakustutusvahendid; - ohud ja riskid suitsutuulutusel; - erinevad suitsueemaldus meetodid; - varustus/ töövahendid. Hargnemised: - hargnemised tulekustutustöödel; - tööohutus hargnemistel. Veevarustuse tagamine: - pumpade tootlikkus ja rõhud, voolikute läbilaske võime ning joatorude tootlikkused. Suitsusukeldumine:	

	- kirjeldab erinevate situatsioonülesannete tüüphargnemisi; - sooritab hargnemised ajalistele normatiividele; - selgitab veevarustuse tagamise põhimõtteid; - teeb tehniliselt korrektselt suitsusukeldumist infrapunakaamerata ja infrapunakaameraga; - transpordib kannatanu ohutult ja lisavigastusi tekitamata; - kasutab suitsusukeldumisel info edastamisel raadiosidet ja kommunikatsioonivahendeid; - annab elupäästvat esmaabi; - kirjeldab erinevaid vahtaineid ja nende omadusi; - rakendab erinevaid kustutusmeetodeid põlevvedeliku põlengute likvideerimisel; - kirjeldab vahumoodustajate ja doseerimisseadmete töö- põhimõtteid ja rakendab neid; - viib läbi töövahendite ja tehnika kasutusjärgse hoolduse; - kirjeldab erinevaid tulekahjutüüpe (kõrghoone, mets, eramu jt.); - kirjeldab ohte, mis on seotud elektri, gaasi ja päikesepaneelide kasutamisega hoonetes ning nendest tulenevaid riske; - rakendab oma töös sündmuskoha korraldusjuhendit päästesündmuse lahendamisel.			- päästetöö suitsusukeldumise juhend; - varustus ja töövahendid; - kannatanu päästmine; - ohud ja riskid suitsusukeldumisel; - tööohutus suitsusukeldumisel; - kannatanute esmaabi. Vahtkustutus: - vahuaained, omadused; - varustus ja töövahendid; - kustutusmeetodid; - tööohutus/hooldus. Ohud ja riskid päästetöödel: - tulekahjutüübid; - päästetööde korraldamise juhend; - elekter, gaas, päikesepaneelid.	
2.2. Tehnilised päästetööd					5 EKAP

- teeb tehnilisi päästetöid põhiauto standardvarustusega.	- kirjeldab tegevusi pommikahtluse, lahingumoonu leiu, lõhkematerjali plahvatuse ja pommiähvarduse korral; - selgitab loomade ja lindude käsitsemisel esinevaid ohtusid; - tunneb ära loomapäästevahendid; - selgitab raudteeõnnetustel esinevaid ohtusid. - selgitab liiklusõnnetusel esinevaid ohtusid ja oskab neid vältida; - moodustab sündmuskohal turvalise töökeskkonna päästeautoga või ohutuskoonustega; - teeb kindlaks pürotehniliste laengute paiknemised autos; - paigaldab ohutult ja vastavalt juhendile turvarakise (turvapadja püüdja) sõiduauto roolile; - valib välja autovraki lõikamiseks ja stabiliseerimiseks õiged töövahendid; - demonstreerib sõiduauto konstruktsioonide avamise võimalusi; - sooritab hargnemised vastavalt ajalistele normatiividele; - kasutab autovraki lõikamisel ja stabiliseerimisel ohutuid töövõtteid; - viib läbi kannatanu esmase ülevaatuse ja annab vajadusel esmaabi; - käsitseb ja transpordib kannatanut ilma lisavigastusi tekitamata; - kirjeldab nööripäästel esinevaid ohtusid ja teab, kuidas neid vältida; - leiab ja moodustab vastavalt juhendile nööri kinnituspunktid; kasutab ohutult nööripääste varustust ja hoiab seda töökorras;	- Loeng; - praktiline töö.	- Kirjalik töö, - praktilisele tegevusele tagasiside andmine; - praktilise tegevuse hindamine. Hindamisülesanne: - päästenööri (60m) kerimine kimpu; - päästenööri (60m) kerimine kotti; - kombineeritud nööripääste harjutus kannatanute päästmiseks šahtist (sooritus meeskonna-liikmena). Hindamisülesanne: - aja peale 100m ujumine pinnaltpäästja isikukaitsevarustuses; - aja peale riietumine pinnaltpäästja isikukaitse-varustusesse.	Demineerimistööd: - demineerimiskeskus; - eneseohutus (äkrünnak). Loomapääste: - loomade ja lindude käitumise eripärad; - loomapäästevahendid. Raudteeõnnetused: - tööohutus. Liiklusõnnetused: - ohutuse tagamine ja liikluse reguleerimine; - hargnemised hüdrauliliste ja pneumaatiliste töövahenditega - sõiduki stabiliseerimine; - konstruktsioonide avamise tehnika; - tööohutus. Nööripääste: - päästetöö nööripääste juhend; - varustus ja töövahendid; - inimeste päästmine kaevust/šahtist; - tööohutus. Veepääste: - päästetöö veepääste juhend; - varustus ja töövahendid; - kannatanu päästmine kaldalt, ujudes ja päästelauaga; - tööohutus. Varingupääste: - varingute põhjused; - varingute likvideerimise varustus ja töövahendid; - kannatanu päästmine; - tööohutus.	
---	--	---	--	--	--

	- rajab plokisüsteeme tehniliselt korrektselt; - jõuab kõrgustes või sügavikes abitusse seisundisse sattunud kannatanuni ajalimiidi piires ja ohutult; - kasutab endale ja päästetavale ohutuid töövõtteid; - viib läbi kannatanu esmase meditsiinilise ülevaatuse ja annab vajadusel esmaabi; - käsitseb ja transpordib kannatanut ilma lisavigastusi tekitamata; - kirjeldab veekogudel esinevaid ohtusid ja oskab neid vältida; - märgistab kannatanu vastavalt juhendile; - demonstreerib kaldalt päästmise vahendite kasutamist; - näitab korrektseid käemärguandeid vastavalt situatsioonile; - kasutab pinnaltpääste varustust tehniliselt korrektselt ja hoiab seda töökorras; - jõuab kaldast kuni 300 m kaugusel oleva kannatanuni ajalimiidi piires; - viib läbi kannatanu esmase meditsiinilise ülevaatuse ja annab vajadusel esmaabi; - kasutab endale ja kannatanule ohutuid töövõtteid; - kirjeldab ja selgitab varisenud hoonetes esinevaid ohtusid ja teab, kuidas neid vältida; - kirjeldab varisenud hoonetes inimese otsimise tehnikaid; - nimetab töövahendeid inimese päästmiseks rusude alt;				
--	--	--	--	--	--

	- demonstreerib töövahenditega raskuste nihutamist ja tõstmist tehniliselt korrektselt ja ohutult; - viib läbi kannatanu esmase meditsiinilise ülevaatus ja annab vajadusel esmaabi; - käsitseb ja transpordib kannatanut ilma lisavigastusi tekitamata.				
2.3. Ohtlikud ained					2 EKAP
- teeb keemiapäästetöid põhiauto standardvarustusega;	- tunneb ära ohtlike ainete pakendite ja veoste märgistuse; - loetleb ÜRO ohtlike ainete 9 klassi; - leiab juhendmaterjalist vastava ohtliku aine ohukaardi ning päästetegevuse metoodilise juhise; - nimetab aine ohud tulenevalt veoste ja pakendite märgistusest, ÜRO ohtlike ainete klassist ning juhendmaterjalist; - leiab juhendmaterjalist vastava ohtliku aine ohukaardi ning päästetegevuse taktikalise ja metoodilise juhendi; - selgitab keemiaõnnetusel kasutatavaid termineid ja kirjeldab isikute kohustusi lähtudes PÄA juhendmaterjalidest; - loetleb keemiaõnnetustel kasutatava varustuse ja kirjeldab selle kasutamist; - annab luure käigus hinnangu kannatanute päästmise võimalusele ohtlike ainetega saastunud keskkonnast; - kirjeldab kannatanute saasteärastuse ning esmaabi vajadust tulenevalt sündmuse iseloomust;	- Loeng; - praktiline töö.	- Kirjalik töö; - praktilisele tegevusele tagasiside andmine.	- ohtlike ainete klassifikatsioon ja tähistamine; - ohud keemiaõnnetusel; - päästetööde keemiasukeldumise juhend; - kaitsemeetmed ja -vahendid keemiaõnnetusel; - päästejuhised keemiaõnnetusel; - päästetegevused keemiaõnnetusel; - kannatanu päästmine, saasteärastus ja esmaabi keemiaõnnetusel; - põhiauto keemiapäästevarustus ja selle kasutamine; - praktilised harjutused põhiauto varustusega keemiaõnnetusele reageerimiseks.	

	- piirab sündmuskohal ohuala tähistades selgelt sisenemis- ja väljumiskoha; - sooritab ohutult ja õigete vahenditega hargnemised kannatanute päästmiseks, saasteärastuseks, ohtliku aine leviku peatamiseks ning ohutuse tagamiseks tulenevalt sündmuse iseloomust; - moodustab loputuskoha; - keemiasukeldub ohutult kasutades suitsusukeldumise kaitsevarustust ja täites päästetöö juhi korraldusi; - viib läbi sündmuskoha luure selgitades välja õnnetuse iseloomu ja vahetud ohud järgides ohutusnõudeid; - viib läbi kannatanu esmase meditsiinilise ülevaatus järgides ohutusnõudeid; - annab vajadusel kannatanule esmaabi; - piirab ohtlike ainete lekke- ja leviku kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja ohutuid töövõtteid; - piirab naftareostuse leviku maismaal vastavalt päästemeeskonna juhi korraldustele; - viib läbi nõuetekohase varustuse saasteärastuse ja hoolduse; - hindab keemiapääste tulemuslikkust ja edastab info päästetöö juhile.				
- abistab keemiapääste- ja saasteärastustöödel kasutades põhiauto ja keemiapääste erivõimekuse varustust.	- kirjeldab keemiakaitseülikondadesse riietamist vastavalt kasutatavale kaitsetasemele; - riietab meeskonnakaaslase keemiakaitseriietusse ja riietusest lahti varustust säästvalt õiges järjekorras vastavalt kehtestatud	- Loeng, - praktiline töö.	- Kirjalik töö; - praktilisele tegevusele tagasiside andmine.	- keemiakaitseriietusse riietamine; - saasteärastuspunkti moodustamine ja keemiasukeldujate saasteärastus; - praktilised harjutused keemiakaitseriietuse ja pesukoha varustusega.	

	normharjutustele ja vältides saastumist; - nimetab pesukoha moodustamiseks vajaliku varustuse; - kirjeldab keemiasukeldujate saasteärastust pesukohas tulenevalt ohtlikust ainest; - abistab keemiapäästemeeskonna liikmeid pesukoha moodustamisel ja töötab pesukohas abistajana vastavalt pesukoha juhi käsule.				
2.4. Elupäästev esmaabi päästetöödel					4 EKAP
- annab kannatanu(te)le elupäästvat esmaabi kodaniku ja päästemeeskonna liikmena.	- kirjeldab inimese anatoomia ja füsioloogia põhialuseid; - hindab eluohtlike seisundite raskust vastavalt MIMMS esmasele triaažile; - annab esmaabi, sh osaleb kannatanu seisundi stabiliseerimisel ja elu säilitamisel; - käsitleb ja transpordib kannatanut ilma lisavigastusi tekitamata; - abistab kvalifitseeritud meditsiinipersonali õnnetuspaigal; - tagab enda ohutuse ning tervise kaitse, kasutades nakkusohu vältimiseks vastavaid isikukaitsevahendeid ja jälgides tööohutusnõudeid.	- Loeng; - arutelu; - praktiline töö.	- Kirjalik töö; - praktiline ülesanne.	Inimese anatoomia ja füsioloogia põhialused: - närvisüsteem, südame-veresoonkond, hingamis- ja liikumiselundkond; - suitsusukelduja füsioloogia. Erakorralise meditsiini süsteem: - kiirabi Eestis, suuremate haiglate töökorraldus lähtuvalt kiirabi tööst (EMO, traumapunkt), 112 ja kiirabi. Elustamise ACB: - teadvuseta kannatanu, erinevad teadvusetuse seisundid, stabiilne külgasend; - surm, kliinilise ja bioloogilise surma tunnused; - elutunnuste kontrollimine; - elustamise algoritmid (täiskasvanu, lapsed); - üksinda ilma abivahenditeta elustamine; - kahekesi ilma abivahenditeta elustamine;	

				- üksinda abivahenditega elustamine; - kahekesi abivahenditega elustamine. Traumahaige käsitlus: - päästeahel; - trauma mõiste ja liigid; - haavad, verejooksud, šokk; - verejooksu kinni surumine; - komprimeerimine, rõhkside, žgutt; - luumurrud; - erinevad lahased, traumahaige asendid, „sundasendid“; - pea-, lülisamba-, rindkere-, ja kõhutrauma; - liiklusõnnetus, plahvatus, muljumine, kukkumine kõrgustest. Haige uurimine: - inspeksioon, palpatsioon, auskultatsioon; - perkussioon, anamnees; - esmane uurimine; - teisene uurimine; - triaazi (haigete sorteerimine) üldised põhimõtted. Välisfaktoritest tingitud vigastused ja eluohtlikud seisundid: - elektritrauma, hammustused, nõelamine, kohalikud ja üldised termilised kahjustused, lämbumine, poomine, mürgistused, põletus/söövitus, võõrkeha hingamisteedes. Kannatanu eluohtlikud seisundid elundkondade poolt:	
--	--	--	--	---	--

				- hingamiselundkonna, südame ja veresoonkonna poolt (südamelihase infarkt, ajuinfarkt/insult, kõrgvererõhutõbi, tromb, embol); - närvisüsteemi poolt (krambid); - allergia.	
Iseseisev töö moodulis	Kirjalikuks tööks valmistumine, iseseisev harjutamine.				
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on aruteludes ja rühmatöodes osalemine ning iseseisvate tööde tähtaegne esitamine. Moodul loetakse läbituks, kui kõik moodulis ettenähtud suulised ja kirjalikud tööd, praktilised harjutused, analüüsid ja ülesanded on sooritatud vähemalt lävendi (75%) tasemel.				
Kasutatav õppekirjandus/ Õppematerjal	Tulekustutustööd: - Otsla, J., Suurkivi, T., Marvet, T. 2007. <i>Tuletõrje hüdraulika</i>. Tallinn: Kentonarius Eesti OÜ, AS Pakett. - Soodla, H. 2010. <i>Päästejuhised tulekustutustöödel (PÄTU)</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia, Greif. - Šarin, I., Soontalu, M. 2015. <i>Suitsu ja põlemisgaaside eemaldamine tulekahjudel</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Šarin, I., Soontalu, M., Moor, M. 2017. <i>Suitsusukeldumise tehnika tulekahjudel</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Alton, H. 2003. <i>Metsatulekahjud</i>. Paikula: Põltsamaa VALIPRESS. Eesti Metsaselts. - Päästeameti juhised ja regulatsioonid; - Päästealased õigusaktid; - Õppejõu koostatud materjal. Tehnilised päästetööd: - Teder, G. 2015. <i>Päästejuhised liiklusõnnetuste tagajärgede kõrvaldamisel</i>. SKA. - Vainjärv, A. 2013. <i>Päästejuhised veepäästetöödel</i>. SKA. - Päästeameti juhised ja regulatsioonid; - Õppejõu koostatud õppematerjal. Ohtlikud ained: - Päästejuhised keemiaõnnetusel; - E-õpiobjekt „Ohtlike veoste tähistamine“; - E-õpiobjekt „Keemiakaitsevarustusse riietumine“; - E-õpiobjekt „Päästekooli keemiahaagise varustus“; - Päästeameti juhised ja regulatsioonid; - Õppejõu koostatud õppematerjal. Elupäästev esmaabi päästetöödel: - Nienstedt, W., Hänninen, O., Arstila, A.; Björkqvist, S.-E. 2001. <i>Inimese füsioloogia ja anatoomia</i>. Tallinn: Medicina. - Koort, K. 2010. <i>Esmaabi taskuteatmik</i>. Tallinn: Lege Artis. - Kee, T., Newman, L., Crawford, R., Paterson, G., Armstrong, V. 2004. <i>Esmaabi käsiraamat</i>. Tallinn: Sinisukk.				

- Pukk, K., Lehtmet, A., Ringo, H., Kross, E., Javed, P. 2010. *Elupäästev esmaabi vigastuste korral*. Tallinn: Eesti Haigekassa.
- John Campbell MD, FACEP 2012 International Trauma Life Support by Pearson Education, Inc
- Õppejõu koostatud õppematerjal.

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht	
3	Päästja praktika			19 EKAP	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kinnistab ja täiendab töökeskkonnas õppeprotsessi käigus omandatud teoreetilisi teadmisi, süvendab praktilisi oskusi ning päästeteenistuja väärtuspõhiseid hoiakuid ja eetikapõhimõtteid.					
Nõuded mooduli alustamiseks: positiivse tulemusega läbitud päästeteenistuse töökorralduse, päästetööde ja valikõpingute moodulid.					
Teemad 1. Päästeameti struktuur 2. Päästeasutuse administratiivne ja operatiivteenistuslik struktuur 3. Komando töökorraldus 4. Tehnika kasutamine ja hooldus 5. Päästetööd 6. Ennetustöö 7. Päästeameti erivõimekused					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteerium Õpilane:	Õppe- meetodid	Hindamismeetodid ja hindamis- ülesanded	Mooduli alateemad	Maht
- mõistab päästeasutuse administratiivset ja operatiivteenistuslikku struktuuri ning komando töökorraldust; - osaleb komando ja päästemeeskonna töös; - rakendab päästetöö teadmisi praktilises töös; - rakendab ennetustöö teadmisi praktilises töös.	- täidab valvevahetuse vastuvõtmise ajal ja vajaduse korral selle jooksul dokumente vastavalt kehtivale korrale; - kasutab töövahendeid sihipäraselt vastavalt tootja juhendile ja vajadusel teeb kasutusjärgse hoolduse oma kompetentsuse piires; - osaleb valvevahetuse ajal info- ja ohutuspäevadel ja viib läbi kodukülastusi; - osaleb päästesündmuse lahendamisel meeskonna liikmena;	Praktiline töö	Praktika aruande koostamine: - praktika sisu, eesmärk ja aruande vormistus vastavad praktika programmis toodule. Juhendaja hinnang praktikandi teadmiste, oskuste ja hoiakutele praktika	Päästeameti komando töökorraldust reguleerivad juhised: - dokumentatsioon. Tehnika kasutamine ja hooldus: - dokumentatsioon. Päästetööd: - päästesündmuste lahendamine Ennetus: - ohutusalased koolitused; - kodukülastused; Päästeameti erivõimekused.	

	- osaleb teenistuses vastava erivõimekusega päästekomandos päästemeeskonna liikmena.		perioodil ning sobivusele töötamaks praktiseeritud ametikohal: - hindamislehel toodud kriteeriumid on hinnatud positiivselt. Suuline praktika ja aruande kaitsmine: õpilane kommenteerib ja selgitab praktika aruandes kajastatud tegevusi.		
Iseseisev töö moodulis	Praktika aruande koostamine.				
Mooduli hinde kujunemine	Praktika loetakse sooritatuks (arvestatud) kui: 1. õpilane on läbinud praktika õppekavas ettenähtud mahus ning on täitnud päästeasutuses praktika õpiväljundid; 2. praktika juhendaja hinnang on positiivne; 3. aruanne on esitatud tähtaegselt; 4. õpilane suudab vastata kaitsmiskomisjoni küsimustele.				
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	1. Sisekaitseakadeemia praktika juhend; 2. Järvet, S., jt. 2017. <i>Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhend</i> . Tallinn: Sisekaitseakadeemia. 3. Päästeseadus; 4. Päästeteenistuse seadus ; 5. Päästeameti põhimäärus; 6. Päästeameti juhised ja regulatsioonid.				

II. Valikõpingud

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht
4	Valikõpingud	9 EKAP
Eesmärk: võimaldada õpilasel arendada eesti ja võõrkeele oskust või võimekust üld- ja erialakompetentsi valdkonnas lähtudes oma huvialadest või vajadustest, et tagada enda edukas hakkamasaamine, eneseteostus ja areng, kodanikuaktiivsus, sotsiaalne kaasatus ning tööhõive.		

1. Alarmsõiduki juhtimine (T – 11, P – 20, IS – 8) 2. Maastikusõiduki juhtimine (T – 11, P – 19, IS – 9) 3. C-kategooria mootorsõiduki juht (T – 20, P – 10, IS – 9) 4. Nööri pääste erivõimekus (T – 2, P – 28, IS – 9) 5. Veepääste erivõimekus (T – 6, P – 24, IS – 9) 6. Keemiapääste erivõimekus (T – 10, P – 20, IS – 9) 7. Karjääri planeerimine (T – 20, IS – 6) 8. Vaimse tervise tervishoid (T – 20, IS – 6) 9. Erialane eesti keel (T – 20, IS – 6) 10. Erialane vene keel (T – 20, IS – 6) 11. Erialane inglise keel (T – 20, IS – 6) 12. Otsustamine ajakriitilises olukorras (T – 4, P – 16, IS – 6) 13. Esmaabi suurõnnetustel (T – 4, P – 16, IS – 6) 14. Tervislik eluviis (T – 18, IS – 8)					
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteerium Õpilane:	Õppe- meetodid	Hindamismeetodid ja hindamis- ülesanded	Mooduli alateemad	Maht
4.1. Alarmsõiduki juhtimine					1,5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppuril on teadmised ja oskused teha ohutult alarmsõitu.					
Nõuded mooduli alustamiseks: sätestatud Liiklusseaduses.					
- juhib ohutult alarmsõidukit alarmsõidul.	- järgib alarmsõidul liikluses reguleerivaid õigusakte; - selgitab teiste liiklejate käitumisest tulenevaid riske ja ohte ning oskab vastavalt sellele tegutseda; - kirjeldab alarmsõiduga kaasnevaid ohte ja riske; - selgitab alarmseadmete kasutamist olenevalt vajadusest ja mõjust teistele liiklejatele; - valib sündmuskohale jõudmiseks sobiva sõidukiiruse ja teekonna.	- Loeng; - praktiline töö.	Kirjalik töö (test). Praktilised sõiduharjutused eriliigiliste sõidukitega (sõiduauto, paakauto, põhiauto): - kiiruslik „uss“; - täpsuspäiduridus; - sõiduki gabariitide tunnetamisega seotud sõiduharjutused;	- sõiduki kaitslik juhtimisstiil; - alarmsõidukite kasutamist käsitlev seadusandlus; - alarmsõiduki eriseadmed; - alarmsõiduki tähistamine ja värvus; - alarmseadmete toime; - ohud liikluses ja ohutu sõidujoone valik; - alarmsõiduki ohutu paiknemine liikluskorras; - juhi töökoht ja selle seaded; - sõiduki turvalisus ja juhitavust parendavad lisaseadmed; - tsiviilvärvides sõiduki juhtimine alarmsõidukina; - sõidukitele mõjuvad jõud;	

			- kurv äkkpidurdusega; - überpõige; - pidurdamine kurvis; - überpõige kurvis; - erinevate liiklus-situatsioonide läbimine (sh sõiduharjutused pimedal ajal).	- kiiruse valik ja pidurdusteed; - sõiduki juhtimine äärmusolukorras; - haardevõime ja selle mõju sõiduki juhitavusele; - ohtu ennetavad juhtimisvõtted; - tegutsemine liikluses tekkivates äkkolukordades.	
4.2. Maastikusõiduki juhtimine					1,5 EKAP
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja oskused juhtida maastikusõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt.					
Nõuded mooduli alustamiseks: sätestatud Liiklusseaduses.					
- juhib ohutult maastikusõidukit erinevates liiklusuhtsioonides ja tingimustes.	- järgib maastikusõiduki kasutamisel reguleerivaid õigusakte; - kirjeldab maastikusõiduki juhtimise ohutuid ja keskkonda säästvaid juhtimisvõtteid; - järgib ohutust erinevates liiklusuhtsioonides ja tingimustes, arvestades sõiduki- (te) iseärasusi; - valib ohutu sõidutrajektoori; - hooldab maastikusõidukeid.	- Loeng; - praktiline töö.	- Kirjalik töö; - praktilisele tegevusele tagasiside andmine. Hindamisülesanne: harjutusväljakul sõiduharjutustega oskuste demonstreerimine.	- maastikusõidukite kasutamist käsitlev seadusandlus; - maastikusõidukite tehnilised eripärad; - ohud liiklemisel ja ohutu sõidutrajektoori valik ning mõjuvad jõud maastikusõidukile; - maastikusõiduki kasutamise üldreeglid; - maastikusõiduki kasutamine erinevates tingimustes; - ohud liiklemisel ja ohutu sõidutrajektoori valik; - maastikusõiduki juhtimine äärmusolukorras.	
4.3. C-kategooria mootorsõiduki juht					1,5 EKAP
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õppuril on teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt C-kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.					
Nõuded mooduli alustamiseks: sätestatud Liiklusseaduses.					

- Täidab ohutult Liiklusseaduse ja liiklusreeglite nõudeid; - tunneb veoauto üldehitust ja käsitlemisjuhendit; - teab liiklusohutuse põhialuseid ja liiklusohutust mõjutavaid tegureid; - omab lugupidavat hoiakut kaasliiklejate, sõitjate ja looduskeskonna suhtes; - oskab nõuetekohaselt kinnitada veost; - kasutab veoauto juhtimisel sujuvaid ja säästlikke juhtimisvõtteid.	Hindamiskriteeriumite loetelu on sõnastatud: Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2011. a määrus nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad”(RT I, 14.11.2017, 6) lisa9.	- Loeng; - praktiline töö.	Test: - Vahekontroll liiklusreeglite tundmises Praktiline arvestus: - Vahekontroll juhtimisoskuses	TEOORIAÕPE Liiklusreeglid ja käitumine liikluses: - Mõisted - Liikluskorraldus - Juhi märguanded - Sõiduki paiknemine - Teeandmiskohustus - Möödasõit ja vastusõitvad sõidukid - Sõidukiirus - Peatumine ja parkimine - Erilist tähelepanu nõudvad olukorrad - Vähekaitstud liiklejad - Liiklus ristumisel raudtee või trammiteega - Valgustusseadmete kasutamine - Mootorsõiduki pukseerimine - Autorongiga sõitmine - Liiklus õuealal - Liiklus kiirteel - Liiklus muutsuunaliiklusega teel - Sõit tunnelis - Sõit jääteel - Sõit sadamates - Piiripunktide läbimine Sõiduki tundmine: - Sõidukite liigitus - Sõiduki seadmete ja süsteemide otstarve, kontrollimine, hooldus ja tehno seisund - Sõiduki sõidutehnilised omadused - Sõiduki erivarustus	
---	---	---	--	--	--

				- Sõiduki veos - Sõiduki registreerimine - Säästlik sõit - Sõiduki mõju keskkonnale - Ohutusnõuded traktori ja liikurmasinaga liiklemisel - Ülegabariidiliste masinate ja haakeriistade tähistamise nõuded ja täiendavad teadmised ning kohustused teedel liikumisel - Ohutus- ja keskkonnakaitsenõuded traktoritega liiklemisel ja nende hooldamisel Liiklusohutus: - Ohuolukorra ettenägemine - Olukorra hindamine - Liiklusõnnetused ja kahjustused - Liiklusreeglid ja eetikanõuded - Ohutegurid pukseerimisel ja autorongiga sõitmisel - Autojuhi töö- ja puhkeaeg Liikluspsühholoogia - Üldmõisted ja juhi tegutsemise skeem - Inimese psühhofüsioloogilised omadused - Tegurid, mis mõjutavad liiklusohutust - Erilised isikuomadused - Juhi valmisolek liikluses osalemiseks - Sotsiaalsed tegurid	
--	--	--	--	--	--

				- Tegutsemisvõimet vähendavad tegurid Liiklusalased lisanõuded ja – eeskirjad: - Lisanõudeid selgitavad seadused, määrused, eeskirjad ja nende kommentaarid - õigusaktid, mis määravad juhi ohte ennetava ja keskkonda säästva hoiaku. Sõiduõpe Sõiduki käsitlemine: - Sõiduki seadmete otstarve ja hooldus - Sõiduki ohutuse kontroll Sõit õppeplatsil: - Sõiduasend - Sõiduki käivitamine, sõidu alustamine, slaalom, peatumine - Juhtimine - Tagurdamine - Manööverdamine kallakul - Sõiduki käiguvaetus - Sõiduki pidurdamine - Tagasipööre - Parkimine - Tähelepanu jaotamine - Haagise ühendamise vedukiga Sõit teel: - Sõidu alustamine - Sõiduki paiknemine teel - Sõidukiiruse valik - Sõit liiklusvoos - Ristmike ületamine	
--	--	--	--	---	--

				- Sõit ühesuunalisel teel - Vöötrada ja jalgrattatee - Tagasipöörde sooritamine - Peatumine ja parkimine - Möödasõit teel liikuvast või seisvast sõidukist - Sõitmine maanteel ja kiirteel - Raudtee ja trammittee - Sõit teetööde korral - Vähekaitstud liiklejad - Eriolukorrad liikluses - Juhi tähelepanuvõime ja riskiteadlikkus osalemisel liikluses Sõit erioludes: - Juhi tegutsemine sõidul rasketes ilmastikuoludes - Sõit pimedal ajal Sõit libedal teel	
4.4. Nööri pääste erivõimekus					1,5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppuril on teadmised ja oskused teha päästetöid päästemeeskonna liikmena nööripääste erivõimekuse tehniliste vahenditega.					
Nõuded mooduli alustamiseks: positiivse tulemusega läbitud päästetööde moodul (arvestatud).					
- teeb nööripäästet erivõimekuse tehniliste vahenditega.	- kasutab ohutult ja õigesti nööripääste erivarustust ning hoiab seda töökorras; - demonstreerib nööripäästes enimkasutatavaid sõlmi; - leiab ja moodustab nöörile kinnituspunktid vastavalt juhendile; - rajab plokisüsteeme; - kasutab endale ja päästetavale ohutuid töövõtteid; - töötab osavõtliku meeskonnaliikmena kombineeritud nööripääste harjutusel.	- Loeng; - praktiline töö.	Praktilise tegevuse hindamine. Hindamisülesanne: - päästenööri (60m) kerimine kimpu on sooritatud päästeameti juhendites ja regulatsioonides määratud ajale; - päästenööri (60m) kerimine kotti on	Erivõimekuse töövahendid: - professionaalsed töövahendid; - plokisüsteemide loomine; - varustuse hooldus. Kannatanute päästmine sügavikest ja šahtidest: - laskumine ja tõusmine nööridel; - kannatanu vabastamine nöörilt; - kannatanu päästmine šahtist erivõimekuse töövahenditega; - ohutustehnika. Kannatanute päästmine keerulise konstruktsiooniga objektidelt (mastid, tornid jms.): - kinnituskohdade valik;	

			sooritatud päästeameti juhendites ja regulatsioonide s määratud ajale; - 4:1 plokisüsteemi moodustamine; - kinnituspunktide moodustamine; - sõlmede; seasõrg, päästesõlm, Austria-8 demonstreerimine; - laskumine on sooritatud õppetorni kolmandast aknast; - kombineeritud nõõripääste harjutus kannatanute päästmiseks šahtist on sooritatud päästeameti juhendites ja regulatsioonides määratud ajale (sooritus meeskonna liikmena).	- konstruktsioonidel ronimine; - töö professionaalse päästevarustusega; - kannatanu transport päästenõõridega; - ohutustehnika. Kannatanute päästmine sügavikest ja ebastabiilselt pinnalt (pankrannik): - kinnituskohtade valik; - töö professionaalse päästevarustusega; - kannatanu transport päästenõõridega; - ohutustehnika.	
--	--	--	---	---	--

4.5. Veepääste erivõimekus					1,5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja oskused teha päästemeeskonna liikmena päästetöid voolavas vees ja päästetööde paadiga.					
Nõuded mooduli alustamiseks: positiivse tulemusega läbitud päästetööde moodul (arvestatud).					
- päästab ohutult ning efektiivselt abitusse seisundisse sattunud inimese või looma voolavas vees; - päästab ohutult ning efektiivselt abitusse seisundisse sattunud inimese või looma päästetööde paadiga.	- kirjeldab ja oskab vältida ohtusid pinnaltpäästjale; - kasutab erivarustust ja hoiab seda töökorras; - jõuab inimese või loomani, kes on sattunud voolavas vees abitusse olukorda; - kirjeldab ja täidab ohutustehnilisi aspekte päästetööde paati juhtides; - viib läbi paadi ja mootori korrasoleku kontrolli; - teostab paadi veeskamist ja haagisele paigaldamist; - liikleb paadiga vastavalt ohutult; - läheneb ohutult kannatanule ja osutab abi vastavalt olukorrale.	- Loeng; - praktiline töö.	- Kirjalik töö; - praktilisele tegevusele tagasiside andmine.	Voolav vesi: - kannatanu päästmine viskeliiniga; - eneseohutus voolavas vees. Liiklemine veekogul: - paadi veeskamine; - ohud ja takistused (kivid, võrgud, palgid, kännud, muud ohud ja takistused); - paadi veest haagisele paigaldamine; - lähenemine kannatanutele; - kannatanu päästmine. Harjutused voolavas vees: - no-play situatsioon ja tegevused; - kannatanu päästmine viskeliiniga; - eneseohutus voolavas vees.	
4.6. Keemiapääste erivõimekus					1,5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja oskused teha päästemeeskonna liikmena keemiapäästetöid keemiapäästetööde erivõimekuse vahenditega.					
Nõuded mooduli alustamiseks: positiivse tulemusega läbitud päästetööde moodul (arvestatud).					
- teeb keemiapäästetöid põhiauto ja keemiapäästehaagise varustusega.	- selgitab ainete ohtusid keemiaõnnetusel tulenevalt veoste ja pakendite märgistusest, ÜRO ohtlike ainete klassist ning ainete omadustest; - järgib ohutusnõudeid keemiaõnnetusel; - loetleb keemiaõnnetustel kasutatava varustuse keemiapääste teenuse põhiselt tulenevalt päästeameti peadirektori käskkirjale;	- Loeng; - praktiline töö.	- Kirjalik töö; - praktilisele tegevusele tagasiside andmine.	- ohtude mõistmine keemiaõnnetusel; - reageerimine kiirgusõnnetustele; - keemiapääste suunitlusega põhiauto ja keemiapääste haagise standardvarustus; - lekke sulgemise- ja piiramise vahendid ning nende kasutamine; - mõõteseadmed ja mõõtmiste läbiviimine; - pumpamise ja puurimise vahendid ning nende kasutamine;	

	- leiab kõik vajalikud keemiapääste varustuse osad, ühendab need ning kirjeldab nende kasutamist vastavalt kasutusjuhenditele; - riietab meeskonnakaaslase keemiakaitseriietusse ja riietusest lahti varustust säästvalt õiges järjekorras vastavalt kehtestatud normharjutustele ja vältides saastumist; - keemiasukeldub ohutult kasutades keemiakaitsevarustust ja suruõhuhingamisaparaati ning täites päästetöö keemiasukeldumise juhises toodud ülesandeid ja päästetöö juhi korraldusi; - sulgeb ohtlike ainete lekke ja piirab selle leviku kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja ohutuid töövõtteid; - teeb ohtlike ainete ümberpumpamist kasutades õigeid töövahendeid ja ohutuid töövõtteid; - teeb meeskonnas ohtliku aine tsisterni puurimist; - viib läbi õhust ohtlike ainete kontsentratsiooni mõõtmised kasutades õigeid mõõteseadmeid ja töövõtteid; - viib läbi ohtlike ainete neutraliseerimise kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja ohutuid töövõtteid; - püstitab meeskonnas pesukoha kolmes etapis;			- neutraliseerimine; - ohutusnõuded keemiaõnnetusel; - praktilised harjutused: sündmuse lahendamine keemiapääste erivõimekuse varustusega.	
--	--	--	--	--	--

	- töötab saasteärastuspunktis kasutades keemiasukeldujatele ja endale ohutuid töövõtteid; - viib läbi varustuse nõuetekohase saasteärastuse ja hoolduse.				
4.7. Karjääri planeerimine					1,0 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõttest.					
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.					
- mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis.	- analüüsib iseseisvalt enda isiksust ja kirjeldab oma tugevusi ja nõrkusi; - annab hinnangu oma kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse ning enda tööturul rakendamise võimaluste kohta; - koostab iseseisvalt elektroonilisi kandideerimisdokumente: CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast - valmistab iseseisvalt ette ja osaleb näidistööintervjuul; - koostab iseseisvalt endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani; - kirjeldab ametikohtumiste, vastuvõttude, joogietiketi ja riietumise reegleid.	- Loeng; - arutelu; - rollimäng.	Kirjalik töö.	- karjääriplaneerimise olemus, vajadus ja etapid; - karjääriteed Päästeametis ja asutuse erinevate valdkondade ootused järelkasvule; - elukestev õpe ja muutuv töömaailm; - isikliku arengu tagamise võimalused Päästeametis; - karjääriplaani koostamine; - CV ja motivatsioonikirja koostamine ja dokumentide korrektne vormistamine; - töövestlustel osalemine. Etikett: - üldised käitumisreeglid: tervitamine, esitlemine, pöördumine. Vastuvõtud ja lau etikett: - pidulikud koosviibimised, ametlike vastuvõttude liigid; - muud suuremad koosviibimised (ball, tantsupidu, bankett); - lauakombed; - riietus.	
4.8. Vaimse tervise tervishoid					1,0 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teab vaimse tervise tähtsust ja selle mõju inimese toimetulekule.					
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.					

- teab kutsealase läbipõlemise vältimise ja päästetöötaja tööks vajalikku vaimse vormi säilitamise meetodikat; - omab ülevaadet meeskonna psühholoogilisest kujunemisest ja toimimisest.	- kirjeldab distressi ja hilisstressi ning teab õigeid võtteid nendega toimetulekuks; - selgitab psühholoogilise trauma mõjusid ja sellega toimetulekuviise; - kirjeldab psühholoogilise kriisi ja kriisireaktsiooni tugevust mõjutavad tegurid; - teab läbipõlemise ennetamise viise; - kirjeldab läbipõlemise tunnuseid.	- Loeng; - arutelu; - diskussioon.	Kirjalik töö.	Meeskond ja selle arenguetapid: - stressi põhjused organisatsioonis; - konfliktide reguleerimine. Distsipliin: - administratiivsed abivahendid, motivatsioon; - töörõõm, eneseteostus, kommunikatsioon; - toimetulek, enese/teiste abistamine; vormishoidmine; - kriis – tunnused, jagunemine, mõjurid; - kriisi kulg; - kriisid; - stress; - ametialane läbipõlemine ning nende seisunditega toimetulek ja vältimine; - päästja läbipõlemine, hilisreaktsioonid. Päästetööst tingitud psühholoogilised traumad.	
4.9. Erialane eesti keel					1,0 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab ametialaseks suhtlemiseks vajalikku suulist ja kirjalikku eneseväljendust.					
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.					
- kasutab erialast keelt tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toime tulla igapäevases töökeskkonnas.	- esitleb end kui (tulevast) riigiteenistujat, kasutades õppeprotsessis omandatud keelendeid; - esitab küsimusi ja vastab neile õppeprotsessis läbitud tuttavate tööalaste teemade raames; - mõistab konkreetsel tööalasel teemal tekstide ning mõttevahetuse tuuma;	- Rollimängud; - arutelud; - iseseisev lugemine ja kuulamine; - tarbekirjade koostamine; - arutlused ja väitlused;	- Erialase artikli lugemine, kirjaliku kokkuvõtte tegemine; - vestlus (dialoog) tundides läbitud erialastel teemadel, kasutades kursusel	- tutvumisintervjuu; - viisakusväljendid, tervitamine, pöördumine, esitlemine; - Päästeameti ülesehitus; - päästja amet; - päästeseadus; põhiülesanded, põhiväärtused, töötingimused, sotsiaalsed garantiid, vajalikud teadmised-oskused jms.	

	- saab igapäevases tööalases suhtluses enamasti hakkama eesti keelt kõnelevate inimestega oma tööülesannete raames; - loob erialastel teemadel lihtsa, sidusa ja loogilise teksti ning teeb üldistusi ning lühikesi kokkuvõtteid.	- rolli- ja suhtlusmängud.	omandatud sõnavara.	- päästealased sündmused: kodu külastus, tulekahju, avarii, veeõnnetus jt; - esmaabi; - kõne Häirekeskusesse.	
4.10. Erialane vene keel					1,0 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab ametialaseks suhtlemiseks vajalikku suulist ja kirjalikku eneseväljendust.					
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.					
- kasutab erialast keelt tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toime tulla autentses võõrkeelses keskkonnas.	- esitleb end kui (tulevast) riigiteenistajat, kasutades õppeprotsessis omandatud keelendeid; - esitab küsimusi ja vastab küsimustele õppeprotsessis läbitud teemade raames; - mõistab konkreetset või abstraktsel teemal tekstide ning mõttevahetuse tuuma; - saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega; - loob erialastel teemadel sidusa ja loogilise teksti ning teeb üldistusi ning kokkuvõtteid.	- Rollimängud; - arutelud; - iseseisev lugemine ja kuulamine; - tarbekirjade koostamine; - arutlused ja väitlused; - rolli- ja suhtlusmängud.	- Erialase artikli lugemine, kirjaliku kokkuvõtte tegemine - vestlus (dialoog) tundides läbitud erialastel teemadel, kasutades kursusel omandatud sõnavara.	- tutvumisintervjuu; - viisakusväljendid, tervitamine, pöördumine, esitlemine; - Päästeameti ülesehitus; - päästja amet; - päästeseadus; põhiülesanded, põhiväärtused, töötingimused, sotsiaalsed garantiid, vajalikud teadmised-oskused jms. - päästealased sündmused: kodu külastus, tulekahju, avarii, veeõnnetus jt; - esmaabi; - kõne Häirekeskusesse.	
4.11. Erialane inglise keel					1,0 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab ametialaseks suhtlemiseks vajalikku suulist ja kirjalikku eneseväljendust.					
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad					
- kasutab erialast keelt tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toime tulla autentses võõrkeelses keskkonnas.	- esitleb end kui (tulevast) riigiteenistajat, kasutades õppeprotsessis omandatud keelendeid; - esitab küsimusi ja vastab küsimustele õppeprotsessis läbitud teemade raames;	- Rollimängud; - arutelud; - iseseisev lugemine ja kuulamine; - tarbekirjade koostamine;	- Erialase artikli lugemine, kirjaliku kokkuvõtte tegemine - vestlus (dialoog) tundides läbitud erialastel	- tutvumisintervjuu; - viisakusväljendid, tervitamine, pöördumine, esitlemine - Päästeameti ülesehitus; - päästja amet; - päästeseadus; põhiülesanded, põhiväärtused, töötingimused,	

	- mõistab konkreetsel teemal tekstide ning mõttevahetuse tuuma; - saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega; - loob erialastel teemadel sidusa ja loogilise teksti ning teeb üldistusi ning kokkuvõtteid.	- arutlused ja väitlused; - rolli- ja suhtlusmängud.	teemadel, kasutades kursusel omandatud sõnavara.	sotsiaalsed garantiid, vajalikud teadmised-oskused jms.; - päästealased sündmused: kodu külastus, tulekahju, avarii, veeõnnetus jt; - esmaabi; - kõne Häirekeskusesse.	
4.12 Otsustamine ajakriitilises olukorras					1,0 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab päästemeeskonna liikmete rolli ja arvestab teiste liikmetega, täidab efektiivselt oma rolli meeskonnas ja võtab iseseisvalt vastu otsuseid oma pädevuse ulatuses.					
Nõuded mooduli alustamiseks: positiivse tulemusega läbitud päästeteenistuse töökorralduse ja päästetööde moodulid					
- võtab iseseisvalt vastu otsuseid püstitatud eesmärgi efektiivselt ja ohutuks lahendamiseks meeskonnas hinnates tegevustega seotud riske	- valib, temale määratud vastusalas, püstitatud eesmärgi täitmiseks vajalikud tegevused, töövahendid ja -võtted; - muudab vajadusel, temale määratud vastusalas püstitatud eesmärgi saavutamiseks varem valitud lahenduse plaani; - juhib ohutult suitsu- või keemiasukelduse või mõne muu lüli tööd oma vastusalas; - kasutab tulemuslikult informatsiooni edastamise vahendeid ning annab arusaadavalt edasi informatsiooni eesmärgi täitmise arengutest, ohtudest, riskidest ja tegevuste tulemuslikkusest; - hindab sündmusel ohtusid endale, meeskonnale ja kannatanutele ning rakendab efektiivselt riskimaandamise meetmeid.	- Loeng, arutelu; - praktiline töö.	- Kujundav tagasiside praktilistel ja virtuaalsetel simulatsiooni-harjutustel; - kirjalik arvestustöö	- STAR otsuste vastuvõtmise mudel - Olukorrateadlikkus (situational awareness) - Päästjate ülesanded erinevatel päästesündmustel (tasks) - Päästjate tegevused erinevatel päästesündmustel (actions) - Hinnang oma tegevuse tulemuslikkusele (review)	
4.13 Esmaabi suurõnnetustel					1,0 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja oskused rohkete kannatanutega õnnetusel esmaabi andmisega ja kannatanu transpordiga maastikusõidukiga.					
Nõuded mooduli alustamiseks: positiivse tulemusega läbitud päästetööde mooduli teema „elupäästev esmaabi päästetöödel“ ja valikõpingute mooduli teema „maastikusõiduki juhtimine“.					

- suudab päästemeeskonna liikmena teha koostööd teiste operatiivteenistustega meditsiinilise suurõnnetuse korral, tunneb meditsiinilise suurõnnetuse olemust ja kiirabi rolli selles ning oskab vajadusel teostada kannatanute esmast triaazi MIMMSi põhimõtetel; - teab ja tunneb kannatanute säästva transpordi põhimõtteid maastikusõiduki kasutamisel.	- teab MIMMSi metoodika põhimõtteid meditsiinilise suurõnnetuse lahendamisel; - oskab hinnata kannatanu seisundit ja elulisi näitajaid; - oskab kannatanuid jaotada triaazi kategooriatesse, vastavalt kannatanu seisundile ning võimalikule ohule tema elule ning tervisele; - tunneb ja oskab kasutada triaazikaarti; - oskab kannatanut iseseisvalt fikseerida kasutades olemasolevaid abivahendeid (kaelalahas, kühvelraam) ja teha koostööd kiirabiga (vaagna fiksaator, vaakumgraanulmadrats); - käsitleb ja transpordib kannatanut ilma lisavigastusi tekitamata; - tagab enda ohutuse ning tervise kaitse, kasutades nakkusohu vältimiseks vastavaid isikukaitsevahendeid ja tööhutusnõudeid- ja võtteid.	- Loeng; - praktiline töö.	- Rühmatöö; - kirjalik töö; - praktiline harjutamine läbi situatsiooni ülesannete lahendamise ja õppejõu poolse vahetu tagasiside andmise.	- Meditsiinilise suurõnnetuse eripärad ja päästjate rollid selles; - kannatanute elutunnuste kontroll ja triaaz; - maastikusõiduki võimalused ja vahendid kannatanu transpordiks.	
---	---	---	--	---	--

4.14 Tervislik eluviis

1,0 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab tervislike eluviiside põhimõtteid ja mõju päästja töölasele ettevalmistule.

Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.

- teab ja oskab planeerida tervislikke valikuid ning analüüsib enda eluviisi vastavust tervisliku eluviisi põhimõtetele.	- analüüsib oma menüü vastavust tervisliku toitumise alustele ja tegelikule energiavajadusele; - analüüsib oma igapäevast ja tööalast hügieeni vastavust tervislikule eluviisile; - analüüsib oma liikumisharjumuste mõju tervisele. - analüüsib oma vaimse heaolu taset ja selle seoseid liikumise ja toitumisega;	- Loeng, arutelu	- kirjalik iseseisev töö: eneseanalüüs.	- Toitumine; - hügieen; - söltuvuskäitumine; - liikumine; - vaimne heaolu; - tervislike eluviiside mõju päästja töölasele ettevalmistusele.	
--	--	--	---	--	--

	- vajadusel/võimalusel analüüsib oma sõltuvuskäitumisest loobumise võimalusi; - teeb ettepanekud oma tervisliku eluviisi edendamiseks, sh sõltuvuskäitumise vähendamiseks, vaimse tervise heaolu taseme tõstmiseks, tervisliku toitumise, liikumisharjumuste ja hügieeni parendamiseks.				
Iseseisev töö moodulis	Kirjalikuks tööks valmistumine, iseseisev harjutamine, eneseanalüüs.				
Valikmooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on aruteludes ja rühmatöodes osalemine ning iseseisvate tööde tähtaegne esitamine. Moodul loetakse läbituks, kui kõik moodulis ettenähtud suulised ja kirjalikud tööd, praktilised harjutused, analüüsid ja ülesanded on sooritatud vähemalt lävendi (75%) tasemel ning alarmsõidu teooriatest vähemalt 80% tasemel. C-kategooria mootorsõiduki juht lõpphinde/-arvestuse tingimused ja kujunemine: - õppur on lõpetanud taotletava kategooria mootorsõiduki juhi õppekavakohase koolituskursuse täismahus; - õppuri andmed koolituskursuse läbimise kohta on kantud liiklusregistrisse.				
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	Alarmsõiduki juhtimine: - Liiklusseadus; - Õppejõu koostatud õppematerjal. Maastikusõiduki juhtimine: - Liiklusseadus; - Õppejõu koostatud õppematerjal. C-kategooria mootorsõiduki juht: - Liiklusseadus; - Õppejõu koostatud õppematerjal. Nööri pääste erivõimekus: - Päästeameti juhised ja regulatsioonid; - Õppejõu koostatud õppematerjal. Veepääste erivõimekus: - Päästeameti juhised ja regulatsioonid; - Päästeala õigusaktid; - Eesti Vabariigi päästealased õigusaktid; - Vainjärv, A. 2013. <i>Päästejuhised veepäästetöödel</i>. SKA. - Õppejõu koostatud materjal. Keemiapääste erivõimekus: - Päästejuhised keemiaõnnetusel; - Päästeameti juhised ja regulatsioonid;				

	- Õppejõu koostatud õppematerjal. Karjääri planeerimine: - Tšatšua, T., Lukas, M. 2008. <i>Etikett tööl ja kodus</i>. Tallinn: AS Ajakirjade kirjastus. - Õppejõu koostatud õppematerjal. Vaimse tervise tervishoid: - Meres, T. 2003. <i>Ekstreemolukordade psühholoogia</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Kutsar, K. 1995. <i>Esmabi psüühilise pingeseisundi korral</i>. Tallinn: Eesti Riigikaitse Akadeemia. - Õppejõu koostatud õppematerjal. Erialane eesti keel: - Vissak, H. 2001. <i>Eesti-vene-eesti politseivestmik</i>. - Tammela, M., Netšunajeva, M. 2005. <i>Vene keel</i>. Sisekaitseakadeemia. - Pool, R. 2006. <i>Eesti keele sihitise ja rektsiooni harjutusi</i>. - Valmis, A., Valmis, L. 2001. <i>Lihtne eesti keele grammatika</i>. - Õppejõu koostatud õppematerjal. Erialane vene keel: - Нечунаева, Н., Таммела, М., Трахтман, Е. 2008. <i>Русский язык. Учебные материалы. Подготовительный курс</i>. Sisekaitseakadeemia. - Таммела, М., Нечунаева, Н. 2007. <i>Русский язык. Учебные материалы для спасателей</i>. Sisekaitseakadeemia. - Õppejõu koostatud õppematerjal. Erialane inglise keel - Soidla, E. 2008. <i>English for Specific Purposes – Fire and Rescue</i>. - Õppejõu koostatud õppematerjal. Otsustamine ajakriitilises olukorras: - Õppejõu koostatud õppematerjal. Esmabi suurõnnetustel: - Õppejõu koostatud õppematerjal. Tervislik eluviis: - Pitsi, et al. 2017, <i>Eesti toitumis- ja liikumissoovitused 2015</i>, Tervise Arengu Instituut, Tallinn - Õppejõu koostatud õppematerjal.
--	---

III. Lõpueksam

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht
5	Lõpueksam	1 EKAP

Eesmärk: hinnata kutsestandardis kirjeldatud 4.taseme päästja tööks vajalike kohustuslike kompetentside omandamist. Õppekava täismahus läbinud õppija kompetentsust hinnatakse vastavalt päästevaldkonna kutse andmise korrale.

Õpe lõpeb kutseeksami sooritamise, mille eesmärk on hinnata õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid kutsestandardis sätestatud päästja töövaldkonda läbivates ja erialastes tööosades päästesündmuse lahendamiseks või selle tagajärgede leevendamiseks. Kutse, päästja tase 4 omistatakse õpilasele, kes on läbinud õppekava täismahus ja sooritanud kutseeksami vastavalt päästevaldkonna kutse andmise korrale. Kutseeksami ebaõnnestumisel lõpeb õpe erialase lõpueksami sooritamise. Erialase lõpueksami sooritamine toimub õppeaja jooksul omandatavate õpiväljundite saavutatuse hindamisel vastavalt moodulite rakenduskavas toodud hindamiskriteeriumitele. Erialase lõpueksami korraldus ja üldised hindamispõhimõtted on reguleeritud SKA lõpueksami korras. Erialase lõpueksami komisjon annab õpilasele lahendada kolledži direktori käskkirjaga kinnitatud ülesandekomplekti.

Nõuded mooduli alustamiseks: lõpueksamile lubatakse õpilane, kes on läbinud kõik õppekavas olevad põhiõpingute ja valikmoodulid kuni lõpueksamini vähemalt lävendi tasemel.